

Klima- og miljødepartementet
Pb 8013
0030 Oslo

	<i>Vår dato</i>	<i>Vår referanse</i>
	16.12.2014	2014/8419
<i>Saksbehandler, innvalgstelefon</i>	<i>Arkivnr.</i>	<i>Deres referanse</i>
Øyvind Gotehus, 62 55 11 66	434.11	
Hilde Smedstad 62 55 12 27		

Høringsuttalelse - faggrunnlag for bestandsmål for ulv og ulvesona

Fylkesmannen viser til det faggrunnlag som er utarbeidet i forbindelse med at Regjeringen skal legge frem en sak for Stortinget om bestandsmål for ulv og ulvesone i 2015. Rapporten vil sammen med rapporten om «Evaluering av ulvesona» ligge til grunn for regjeringens videre behandling. I tillegg er alle invitert til å komme med skriftlige innspill til Klima- og miljødepartementet i sakens anledning.

Fylkesmannen har ingen vesentlige merknader til rapporten «Faggrunnlag om bestandsmål for ulv og ulvesone», men vil benytte anledningen til å synliggjøre noen utfordringer i eget fylke, samt komme med noen innspill til det videre arbeidet.

Status i Hedmark

Helt siden tidlig på 1980-tallet har det i Norge vært bred enighet om at det er nødvendig med en viss prioritering av arealbruk for henholdsvis rovvilt og andre interesser, særlig utmarksbeite, dersom konfliktene skal kunne reduseres. Prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er nedfelt direkte i naturmangfoldloven og rovviltforskriften.

Stortinget har bestemt at rovviltforvaltningen både skal sikre bærekraftige rovviltbestander, en fortsatt aktiv og allsidig bruk av utmarksressursene og opprettholdelse av levende lokalsamfunn. I Hedmark, spesielt knyttet til forvaltningen av ulv, byr dette på utfordringer. Hedmark har som eneste fylke egne bestandsmål for alle de fire store rovdyrene, og rovvilttettheten er størst i grensetraktene til Sverige.

Selv etter mange år med ulv i norsk natur er fremdeles ulven den mest konfliktfylte arten og den mest krevende å forvalte. I motsetning til de andre rovviltartene, hvor konflikten først og fremst er knyttet til beitenæringen, er konflikten rundt ulveforvaltningen vel så mye knyttet til allmennhet og jegerinteresser.

Rovviltregion 4 og 5 har i dag sammen ansvaret for en målsetting om 3 årlige ynglinger av ulv innenfor en nasjonal fastsatt ulvesone. I Hedmark i 2014 er det erstattet 895 sauer tatt av ulv,

<i>Postadresse:</i>	<i>Kontoradresse:</i>	<i>Telefon Statens hus:</i>	<i>Telefaks:</i>	<i>Org.nr.:</i> 974 761 645
Postboks 4034	Parkgt 36			
2306 Hamar	2317 Hamar	<i>Sentralbord:</i> 62 55 10 00	62 55 10 31	<i>Banknr.</i> 7694.05.01675

som er en vesentlig nedgang fra de tre foregående år. De fleste av skadene har skjedd utenfor ulvesona. Selv om ulven kun er årsak til en del av rovvilttapet i vårt fylke totalt sett, er konsekvensen for enkelte beitelag og enkeltbrukere store, og streifdyr av ulv i prioriterte beiteområder utgjør et stort problem. DNA-prøver viser at disse streifdyrene i all hovedsak kommer fra øst i Sverige. De fleste vandrer inn i beiteområdene etter at snøen har gått, og er således vanskelig å fange opp i forkant av beitesesongen. Utfordringene har økt i takt med økningen i den Skandinaviske ulvepopulasjonen på svensk side. Det er derfor viktig å fortsette å videreutvikle samarbeidet med Sverige om ulveforvaltningen.

Modeller for forvaltning av ulv

Rovviltforliket av 2011 legger til grunn at soneinndeling mellom prioriterte beiteområder og prioriterte rovviltområder må forvaltes tydelig, dette gjelder også for ulv.

Fylkesmannen vil trekke fram økt forutsigbarhet som viktigste begrunnelse for å opprettholde en forvaltningsmodell med ulvesone. Med ei definert sone vil det i større grad være mulig å tilpasse seg både for de som befinner seg innenfor og de som er utenfor sone.

For de som driver småfeproduksjon vil det være viktig å vite om utmarksbeitene er i et område med ynglende ulv slik at produksjonen kan tilpasses dette. I områder med ulverevir er det ikke mulig med sau på ordinært utmarksbeite. For forvaltningen betyr dette at bruken av midler til forebyggende tiltak blir mer målrettet. Forebyggende tiltak innenfor ulverevir er kostnadskrevende og krever langsiktige investeringer bl.a. til gjerder. Uten ei definert ulvesone vil slike tiltak bli vanskelig å gjennomføre fordi det er usikkert hvor man vil tillate etablering av ynglerevir av ulv.

Deler av befolkningen som bor innenfor dagens ulvesone opplever dette som en belastning selv om de ikke driver næring som er skadelidende, og flere uttrykker at dagens forvaltning gir en opplevelse av å bo innenfor et «rovdyrreservat» med lite handlingsrom. Det gjelder også grunneiere som har et økonomisk tap i form av reduserte utmarksinntekter fra jaktsalg. Tilbakemeldingen fra kommunene innenfor dagens ulvesone er tydelig på at de ønsker ulvesona opphevet, samtidig som de etterlyser større handlingsrom og råderett over forvaltningen, også innenfor et eventuelt forvaltningsområde for ulv. Fylkesmannen forstår den uro og de synspunkter de som bor innenfor ulvesonen har. Fylkesmannen mener at forvaltningen innenfor ulvesonen også må se hen til bestandsmål og grenseflokker, jfr. nedenfor. Ut fra en helhetsvurdering mener likevel Fylkesmannen at dagens sonebaserte forvaltning bør fortsette.

Fylkesmannen anbefaler derfor en videreføring av dagens forvaltning med ei definert sone for forvaltning av ynglende ulv.

Bestandsmål

Fylkesmannen i Hedmark viser til de overordnede føringene som er fremlagt for valg av bestandsmål; Bestandsmålet må ivareta internasjonale forpliktelser og ikke være i strid med NML, videre skal bestandsmålet sikre en levedyktig skandinavisk ulvebestand, bestandsmålet skal være hensiktsmessig ut fra en metodisk tilnærming og gi en klar definisjon.

Fylkesmannen slutter seg til dette. Tilbakemeldingene til Fylkesmannen viser at det særlig er behov for en avklaring rundt forvaltningen av grenseflokker av ulv, og hvordan bestandsmålet skal forholde seg til disse.

Avsluttende kommentarer

Hedmark fylke har et betydelig ansvar for det nasjonale bestandsmålet for ulv. Også i fremtiden vil Hedmark utfra sin beliggenhet spille en viktig rolle i forvaltningen av ulv. Fylkesmannen mener det er viktig at det nå gjøres en grundig evaluering av dagens forvaltningsmodell, der alle berørte får komme med sine innspill og blir lyttet til, før beslutning om videre forvaltning tas.

Med hilsen

Jørn G. Berg e.f.
miljøverndirektør

Øyvind Gotehus
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.